

Curtea Supremă de Justiție**DECIZIE**

18 septembrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecători - Elena Covalenco, Nicolae Gordilă,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Calendari Dumitru, avocatul Coadă Tudor în numele inculpatului Orlioglo Vitali împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 19 martie 2013, avocații Palencu Victoria, Turculeț Mariana în numele inculpaților Orlioglo Ivan, Caracet Ivan și de inculpatul Orlioglo Vitali, avocatul Bevza Dumitru în numele inculpatului Covic Dumitru împotriva sentinței Judecătorei Comrat din 30 iunie 2010 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 19 martie 2013 în cauza penală privindu-i pe

Orlioglo Ivan Fiodor, născut la 26 iulie 1987, originar și domiciliat în s.Copceac, r-nul Ceadâr-Lunga;

Orlioglo Vitali Fiodor, născut la 02 iunie 1989, originar și domiciliat în s.Copceac, r-nul Ceadâr-Lunga;

Caracet Ivan Ivan, născut la 03 martie 1988, originar și domiciliat în s.Copceac, r-nul Ceadâr-Lunga,
și

Covic Dumitru Ion, născut la 09 septembrie 1988, originar din s.Sangra, reg.Iacutia, Federația Rusă, domiciliat în s.Borogani, r-nul Leova.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 02.09.2009 pînă la 30.06.2010,

instanța de apel de la 17.01.2011 pînă la 19.03.2013

instanța de recurs de la 26.06.2013 pînă la 18.09.2013.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Comrat din 30 iunie 2010 au fost condamnați:

- **Orlioglo Ivan** în baza art.188 alin.(5) Cod penal la 12 ani închisoare și în baza art.290 alin.(1) Cod penal la 1 an închisoare.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 13 ani închisoare, iar în baza art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, pedeapsa a fost redusă la 10 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

- **Caracet Ivan și Covic Dumitru** în baza art.188 alin.(5) Cod penal la 11 ani închisoare, și respectiv la 12 ani închisoare, iar în baza art.385 alin.(4) Cod de procedură

penală, pedeapsa a fost redusă la 8 ani închisoare și, respectiv, la 9 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

- **Orlioglo Vitali** în baza art.188 alin.(4) Cod penal la 10 ani închisoare, iar în baza art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, pedeapsa a fost redusă la 7 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Ghindă Ana a fost admisă, dispunându-se încasarea în beneficiul acesteia, în mod solidar, de la Orlioglo Ivan, Caracet Ivan și Covic Dumitru a prejudiciului material în sumă de 14650 lei, iar cea înaintată de către părțile vătămate Ianioglo Vasilisa, Ianioglo Elena și Fazlî Iurii privind încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța civilă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Orlioglo Ivan, la 24 noiembrie 2008, aflîndu-se în or.Cahul și fiind informat în prealabil, de o persoană neidentificată de organul de urmărire penală, de faptul că Ghindă Ana la domiciliul său păstrează sume bănești în proporții mari, și că locuiește numai cu nepoata sa Hvalțov Cristina, prin înțelegere prealabilă, împreună cu Covic Dumitru și Caracet Ivan, avînd intenția săvîrșirii unui atac în scopul sustragerii mijloacelor bănești, s-au înarmat cu un cuțit și un struț cu nr.17771, care se referă la arme de foc atipice, calibrul 16, mascîndu-se cu cagule pe cap, confecționate artizanal, au pătruns în locuința lui Ghindă Ana din or.Cahul, str.Spirin 31, unde aplicînd forța fizică au imobilizat-o. Apoi, în continuarea acțiunilor sale criminale, au amenințat-o cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătatea acesteia, iar ulterior și cu moartea, după care au imobilizat-o și pe minora Marin Lucia, care la fel se afla în acel moment în domiciliu, legîndu-le cu bandă adezivă de scaune, după care i-au cerut lui Ghindă Ana și Marin Lucia să le indice locul unde se află banii, iar primind răspuns că nu are bani, toți trei de comun acord, au găsit un fier de călcat, pe care l-au conectat la rețeaua electrică și îl apropiiau de fața lui Ghindă Ana și Hvalțov Cristina, amenințîndu-le că le vor mutila, în urma căroră Hvalțov Cristina le-a arătat unde se păstrează banii în sumă de 14650, pe care i-au însușit, cauzîndu-i lui Ghindă Ana o daună în proporții considerabile.

Tot el, Orlioglo Ivan, la 13 martie 2009, ora 9.30, fiind informat în prealabil, de o persoană neidentificată de organul de urmărire penală, de faptul că la domiciliul cet.Ianioglo Vasilisa din or.Comrat se păstrează sume bănești în proporții deosebit de mari, urmărind scopul săvîrșirii unui atac asupra acesteia în scopul sustragerii mijloacelor bănești, prin înțelegere prealabilă, împreună cu Covic Dumitru, Orlioglo Vitali și Caracet Ivan, înarmîndu-se cu un cuțit și un struț, mascîndu-se cu cagule pe cap confecționate artizanal, au pătruns în casa cet.Ianioglo Vasilisa, din or.Comrat, str.Ismail 13, unde aplicînd violența fizică asupra cet.Fazlî Iurii, i-au aplicat multiple lovituri cu mîinile și picioarele în diferite părți ale corpului, imobilizîndu-l, iar pe soția acestuia E.Ianioglo și fiul lor minor Fazlî Andrei, i-au legat cu bandă adezivă, provocîndu-le, conform rapoartelor de expertiză medico-legală, lui Fazlî Iurii - leziuni corporale ușoare, lui Ianioglo Elena și minorului Fazlî Andrei – leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, după care au sustras bunuri materiale, cauzîndu-i lui Ianioglo Vasilisa o daună materială în sumă totală de 86959,82 lei.

Tot el, urmărind scopul păstrării și purtării armei de foc fabricată artizanal, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, intenționat a intrat în posesie și a păstrat pînă la 13.03.2009 un struț cu nr.17771, care se referă la arme de foc atipice, modificată artizanal dintr-o armă de vînătoare cu două țevi lise amplasate orizontal, calibrul 16, cu lovitura centrală, de model „BM” produsă industrial în anul 1959 la uzina de armament din or.Tula, F.Rusă, prin retezarea țevii și a patului pînă la lungimea

remanetă de 283 mm, pe care a utilizat-o ilegal la atacurile tâlhărești săvârșite de el la 24.11.2008 și 13.03.2009.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de acuzatorul de stat, avocații D.Bevza și A.Aladova în numele inculpaților D.Covic și I.Caracet, și inculpații D.Covic, I.Caracet, V.Orlioglo și I.Orlioglo, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați și condamnați: - Orlioglo Ivan în baza art.188 alin.(5) și art.290 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art.84 Cod penal la o pedeapsă definitivă de 15 ani închisoare; - Orlioglo Vitali în baza art.188 alin.(4) Cod penal la 13 ani închisoare; - Caracet Ivan și Covic Dumitru în baza art.188 alin.(5) Cod penal la câte 14 ani închisoare, fiecare, pe motiv că pedeapsa stabilită inculpaților nu corespunde gravității infracțiunilor comise, circumstanțelor stabilite în cauză și persoana făptuitorilor, fiind stabilită de instanță de judecată fără respectarea în volum deplin a prevederilor art.61, 75 Cod penal, deoarece acțiunile infracționale au fost îndreptate și în privința minorilor; că instanța neîntemeiat a aplicat prevederile art.385 alin.(4) Cod de procedură penală reducându-le din termenul pedepsei, deoarece în cauză nu au fost constatate careva încălcări ale drepturilor inculpaților;

- avocatul D.Bevza în numele inculpatului D.Covic și inculpatul, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat, deoarece în cauză lipsesc probe ce ar demonstra că anume acesta ar fi participat la ambele atacuri tâlhărești; persoanele care au comis atacurile aveau cagule pe cap și părțile vătămate nu au văzut fețele atacatorilor, nu au fost prezentate probe ce ar demonstra că dînsul a participat la atacul părții vătămate V.Ianioglo sau că s-a aflat în or.Cahul, iar partea acuzării nu a combătut versiunea inculpatului că la 13.03.2009 cînd a avut loc atacul tâlhăresc dînsul se afla în s.Budjac, fapt confirmat prin declarațiile martorilor M.Furtună și L.Fortuna; instanța incorect și-a bazat concluzia pe declarația inculpatului dată la urmărirea penală, care a fost semnată de el în urma maltratării de către colaboratorii de poliție, pe procesul-verbal de interogare a acestuia în calitate de bănuit din 01.04.2009, procesul-verbal din 03.04.2009, deoarece aceste acte procedurale au fost întocmite cu încălcarea normelor procesual penale, adică în limba pe care nu o posedă inculpatul, iar avocatul S.Adjighirei nu avea împuterniciri, mandatul fiind falsificat, ca și actul de învinuire, care i-a fost înmînat lui D.Covic în limba de stat, fără a fi tradus în limba rusă;

- avocatul A.Aladova în numele inculpatului I.Caracet și inculpatul, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocînd că instanța a pus la baza sentinței de condamnare probe care au fost dobîndite cu încălcarea normelor de procedură penală, și anume declarațiile în calitate de bănuit, care au fost date cu aplicarea torturii, fiind maltratați de colaboratorii de poliție, iar restul actelor procesuale nu pot fi luate în considerație, deoarece avocatul R.Medeleanu, care i-a apărat interesele a participat și la audierea celorlalți inculpați în calitate de avocat; neîntemeiat instanța a considerat că suma prejudiciului cauzat constituie 69948 lei, deoarece conform expertizei merceologice nr.1048-1049 din 12.05.2010 a fost stabilit că costul aurului este de 36901 lei, astfel că valoarea bunurilor sustrase constituie 33047 lei, procesul-verbal de examinare a bunurilor din 16.03.2009 vine în contradicție cu procesul-verbal de percheziție din 13.03.2009, din care nu rezultă că ar fi fost ridicate în timpul percheziției careva bunuri din aur; procesele-verbale de recunoaștere a obiectelor nu pot servi drept probe ce ar demonstra vina inculpatului, fiindcă acestea conțin încălcări procesuale, care duc la nulitatea lor, iar restul probelor nu demonstrează vina inculpatului în cele incriminate;

- inculpatul V.Orlioglo, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece nu se consideră vinovat de comiterea celor incriminate, că la

faza urmăririi penale a fost impus de a semna toate actele procedurale, fiind maltratat de către colaboratorii de poliție, care au fost întocmite și prezentate în limba pe care nu o posedă, la care au participat avocați din oficiu, nefiindu-i oferit timp de a face cunoștință cu actele cauzei pentru a se putea pregăti de apărare, prin ce a fost încălcat dreptul lui la apărare;

- inculpatul Orlioglo Ivan, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că toate acțiunile de urmărire penală au fost petrecute cu grave încălcări ale legislației de ordin procesual și la urmărirea penală a fost nevoit să dea declarații sub influența colaboratorilor de poliție, fiind aplicată forța fizică, iar cererile lui la acțiunile colaboratorilor de poliție nu au fost examinate, fiind lăsate fără soluționare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 19 martie 2013, au fost admise apelurile procurorului N.Zanevici și, din oficiu din alte motive, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, apelurile declarate de avocații D.Bevza și A.Aladova în numele inculpaților D.Covic și, respectiv, I.Caracet, și de inculpații I.Orlioglo, V.Orlioglo, D.Covic, I.Caracet, casată parțial sentința în latura penală privind stabilirea pedepsei și aplicării prevederilor art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care au fost condamnați:

- **Orlioglo Ivan** în baza art.188 alin.(5) Cod penal la 10 ani închisoare și în baza art.290 alin.(1) Cod penal la 1 an închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis;

- **Caracet Ivan și Covic Dumitru** în baza art.188 alin.(5) Cod penal la câte 10 ani închisoare, fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- **Orlioglo Vitali** în baza art.188 alin.(4) Cod penal la 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Instanța de apel a constatat că prima instanță în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților I.Orlioglo, I.Caracet, D.Covic și V.Orlioglo în săvârșirea infracțiunilor imputate, care se confirmă prin probele acumulate la urmărirea penală și cercetate atât în ședințele primei instanțe, cât și în cadrul ședinței instanței de apel, și anume prin declarațiile părților vătămate A.Ghindă, L.Marin, V.Ianioglo, E.Ianioglo, I.Fazlî, a martorilor C.Hvalțov, D.Covalji, A.Pranju, I.Mavrodi, S.Uzun, D.Cavalji, I.Ialanji, C.Stratan, R.Medeleanu, E.Grosu și actele cauzei – procesele-verbale de examinare și cercetare la fața locului din 24.11.2008, 13.03.2009 și 03.04.2009, rapoartele de expertiză medico-legală nr.39/D, 40/D, 41/D din 16.03.2009 în privința lui I.Fazlî, E.Ianioglo și A.Fazlî, raportul de expertiză tehnică nr.1983 din 20.07.2009, rapoartele de expertiză merceologice nr.1048-1049 din 12.05.2010, procesul-verbal de examinare a obiectelor cu tabel fotografic din 16.03.2009, probe care, analizate în ansamblu, coroborează între ele și confirmă vina inculpaților în cele incriminate.

La fel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a luat ca bază declarațiile inculpaților date în cadrul urmăririi penale unde dînșii, fiind audiați în calitate de bănuți fără a fi influențați, au descris cu amănunte cum au comis atacurile tâlhărești, cum au intrat în casele victimelor, cine în acel moment se afla în casă și unde se afla, cum au legat părțile vătămate, unde se aflau bunurile pe care le-au sustras, care și ce rol avea, cine din ei amenința cu arma și cine cu fierul de călcat, fapt confirmat și prin procesele-verbale de verificare a declarațiilor la fața

locului, cu aplicarea înregistrării video din 01.04.2009 și 13.03.2009. Astfel, instanța a respins afirmația inculpaților, precum că nu dînșii au săvârșit atacurile tîlhărești, deoarece în caz contrar dînșii nu aveau să cunoască toate detaliile infracțiunilor comise și nu aveau să se orienteze liber la fața locului în procesul de verificare a declarațiilor.

Totodată, instanța a constatat că argumentele invocate de apelanți, precum că ei nu au comis infracțiunile imputate, iar D.Covic în timpul infracțiunii s-a aflat la familia Furtună, au fost invocate în procesul judecării cauzei în prima instanță, care s-a expus detaliat asupra acestora, enunțînd și infirmînd aceste argumente în măsură deplină prin aprecierea probelor administrate, precum și în afirmarea că inculpații ar fi fost maltratați de către colaboratorii de poliție, fiind impuși să-și recunoască vina, constatînd că aceste argumente sînt declarative și se infirmă prin probele administrate în instanța de apel – declarațiile avocaților C.Stratan, R.Medeleanu, E.Grosu și materialele care au fost verificate de organele competente, privitor la plîngerile inculpaților și avocaților, fiind efectuat controlul respectiv, care s-a finalizat cu adoptarea ordonanțelor de neîncepere a urmăririi penale din 14.07.2009 și 30.07.2009.

Neîntemeiat instanța a considerat și argumentul avocatului D.Bevza, precum că la acțiunile de urmărire penală întru asigurarea apărării lui D.Covic avocatul S.Adjighirei nu a participat, deoarece, reieșind din concluziile expertizei grafoscopice, semnăturile pe aceste acte procesuale au fost efectuate de unul și același avocat, de unde rezultă că dînșul a fost prezent la aceste acțiuni procedurale, iar semnătura de pe mandatul avocatului nu putea fi a acestuia, fiindcă este contrasemnat de șeful biroului asociat de avocați, care și l-a împuternicit pe S.Adjighirei să efectueze apărarea lui D.Covic. La fel, prin concluziile expertizei grafoscopice au fost infirmate și argumentele apărării, precum că nu I.Orlioglo ar fi semnat procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 15.03.2009, în care a recunoscut faptele sale.

De asemenea, instanța de apel, în urma examinării cauzei a constatat că nu au fost încălcate drepturile inculpaților prin faptul că unele documente procesuale au fost întocmite în limba de stat, deoarece la aceste acțiuni procedurale a participat traducătorul și acestea nu contravin principiilor procesului penal, din care motive declarațiile inculpaților date în calitate de bănuiți nu pot fi excluse ca probe.

Instanța de apel a respins și argumentul apelanților, precum că din învinuirea inculpaților urmează a fi excluse obiectele din aur, pe motiv că aceste obiecte au fost sustrate în timpul tîlhăriei și au fost ridicate în timpul percheziției, și nu se poate conchide că nu se aflau la locul percheziției, mai mult că legalitatea acestor acțiuni procesuale nu a fost contestată în procesul urmăririi penale și nu a fost infirmată prin probe în cadrul ședințelor de judecată.

Referitor la argumentul apelanților, precum că instanța incorect a luat în considerație rapoartele de expertiză merceologică nr.1048, 1049 din 12.05.2010 prin care s-a constatat că costul bunurilor sustrate constituie 69948,67 lei, deoarece la efectuarea expertizei nu s-a luat în calcul costul bunului de la data comiterii infracțiunii, dar de la data efectuării expertizei, instanța a conchis că și acesta urmează a fi respins, pe motiv că prin raportul de expertiză a fost constatat prețul mediu de piață a bunurilor sustrate și nu a infirmat prețul acestor bunuri stabilit de proprietarii bunurilor la momentul comiterii infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a conchis că apelul procurorului urmează a fi admis în latura penală, în partea aplicării în privința inculpaților a prevederilor art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, pe motiv că prima instanță neîntemeiat a redus pedeapsa acestora

indicînd că în cadrul urmăririi penale au avut loc încălcări ale drepturilor inculpaților, deoarece careva încălcări ale drepturilor acestora nu s-a constatat.

Referitor la măsura de pedeapsă stabilită inculpaților, instanța de apel a conchis de a le stabilit acestora o pedeapsă minimă prevăzută de legea penală, la stabilirea căreia se va   ine seama de circumstanțele re  inute de prima instanța, de prevederile art.61, 75 Cod penal, precum   i timpul îndelungat de aflare în stare de arest a acestora.

5.   mpotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul D.Calandari, avocații T.Coadă, V.Palencu, M.Turcule  , D.Bevza în numele inculpaților V.Orlioglo, I.Orlioglo, I.Caracet   i D.Covic   i, respectiv, inculpatul V.Orlioglo, care au solicitat:

- procurorul care, invoc  nd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceea  i instanța, pe motiv că hot  r  irea instanței în partea stabilirii pedepsei inculpaților nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția   i s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, invoc  nd că la stabilirea pedepsei, instanța nu a luat în considera  ie pericolul social pe care îl prezintă inculpații, gravitatea infracțiunii   i modul de s  v  r  ire a acesteia, că au ac  ionat cu o deosebită cruzime, amenin  t  nd p  r  ile vătămate cu moartea, cu o armă de foc, prin aplicarea fierului de călcat   nfierb  ntat, în urma cărora acestea s-au ales cu leziuni corporale   i au suportat o traumă psihologică; că prejudiciul moral   i material nu a fost recuperat, inculpații nu au colaborat activ cu organul de urmărire penală,   ncerc  nd prin diferite metode să se eschiveze de la răspundere penală, că în cauză lipsesc careva circumstanțe atenuante, nu sînt angaja  i în c  mpul muncii, se caracterizează satisfăcător, astfel că pedeapsa penală nu va duce la corectarea   i reeducarea lor, precum   i la restabilirea echit  iiei sociale;

- avocatul T.Coadă în numele inculpatului V.Orlioglo care, invoc  nd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea acesteia   i men  inerea sentinței primei instanțe, invoc  nd că instanța de apel neîntemeiat la stabilirea pedepsei a exclus prevederile art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, consider  nd că nu au avut loc careva încălcări de ordin procedural, pe c  nd prima instanța corect a re  inut faptul că asupra inculpatului a fost aplicată tortura, că rechizitoriul i-a fost   nm  nat în limba pe care nu o posedă, unele acte procedurale fiind întocmite în limba de stat, fără a fi traduse în limba rusă, fiind încălcate astfel, prevederile art.16 Cod de procedură penală;

- avocatul V.Palencu în numele inculpatului I.Orlioglo care, invoc  nd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei   i pronunțarea unei hot  r  iri de achitare a inculpatului, pe motiv că faptele nu au fost comise de acesta, deoarece lipsesc probe ce ar confirma acest fapt, nu a fost dovedit faptul s  v  r  irii atacurilor t  lh  re  ti de către I.Orlioglo, fiindcă p  r  ile vătămate nu au recunoscut persoanele care i-au atacat din motivul că ace  tia erau cu cagule pe cap, unicul indiciu fiind faptul că erau vorbitori de limbă rusă; neîntemeiat instan  ele au luat în considera  ie declarațiile inculpatului date în cadrul urmării penale, care urmau a fi excluse ca probă, deoarece au fost ob  tinate cu încălcări de ordin procedural   i nu puteau servi drept probă, reieșind din prevederile art.94 Cod de procedură penală;

- avocatul M.Turcule   în numele inculpatului I.Caracet care, invoc  nd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei   i pronunțarea unei hot  r  iri de achitare a inculpatului, pe motiv că instan  ele nu au luat în considera  ie că probele sînt acumulate cu încălcări de procedură penală, iar cele cercetate nu confirmă faptul că inculpatul ar fi s  v  r  it faptele incriminate, invoc  nd repetat acelea  i motive cum au fost invocate în apel   i descrise la pct.3 al prezentei hot  r  iri;

- avocatul D.Bevza în numele inculpatului D.Covic care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, casarea sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatului, pe motiv că probele au fost acumulate cu încălcări de procedură penală, și nu pot sta la baza unei sentințe de condamnare, invocând repetat aceleași motive cum au fost invocate în apel și descrise la pct.3 al prezentei hotărâri;

- inculpatul V.Orlioglo, casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar sentința de condamnare este bazată pe aprecierea necorespunzătoare a probelor administrate și cercetate în instanța de fond, considerînd că dînsul nu este vinovat și nu a comis infracțiunile imputate, invocînd repetat aceleași motive ca și în apel, descrise la pct.3 al prezentei hotărâri.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

6.1. Cu referire la recursul declarat de procurorul D.Calendari.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal constată că motivele invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din recurs, autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui I.Orlioglo, V.Orlioglo, D.Covic și I.Caracet și, critică hotărîrea dată numai referitor la stabilirea pedepsei cu închisoarea, considerînd că pedeapsa penală stabilită acestora este prea blîndă și nu va duce la corectarea și reeducarea inculpaților, precum și la restabilirea echității sociale, reieșind din gravitatea infracțiunii comise și pericolul social pe care-l reprezintă.

La acest capitol, Colegiul atestă că conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a prezentului Cod.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, ținîndu-se cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sancțiunea art.188 alin.(5) și (4) Cod penal, în baza căroră I.Orlioglo, V.Orlioglo, D.Covic și I.Caracet au fost declarați vinovați, prevede pedeapsă cu închisoarea pe un termen de la 9 la 14 ani și, respectiv, de la 10 la 15 ani.

Conform textului deciziei, instanța de apel, concluzionînd că prima instanță neîntemeiat a aplicat în privința inculpaților prevederile art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, deoarece circumstanțele invocate în argumentarea reducerii pedepsei nu pot fi considerate încălcări ale drepturilor inculpaților, și ținînd seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, caracterul și gradul pericolului social al faptelor săvîrșite, de circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, persoana vinovaților, de

influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestora, precum și faptul aflării acestora în stare de arest o perioadă îndelungată, a considerat posibilă aplicarea unei pedepse cu închisoare pe un termen minim, prevăzut de norma penală, în baza cărora aceștia au fost recunoscuți vinovați.

Prin urmare, la stabilirea mărimii pedepsei inculpaților, instanța de apel, bazându-se pe circumstanțele sus indicate, a ținut seama pe deplin de prevederile art.61, 75 Cod penal și le-a aplicat o pedeapsă echitabilă corespunzător faptelor săvârșite.

Astfel, afirmația autorului recursului precum că instanța de apel nu și-a argumentat soluția în partea aplicării pedepsei penale, este neîntemeiată, iar faptul că inculpații nu și-au recunoscut vina, acesta este un drept al inculpatului prevăzut de art.66 Cod de procedură penală, dar nu o obligație.

La fel, lipsită de temei este și afirmația recurentului, precum că instanța la stabilirea pedepsei nu a ținut seama că inculpații nu au recuperat prejudiciul material și moral cauzat părților vătămate, deoarece prin sentință a fost dispusă doar încasarea prejudiciului material în folosul lui A.Ghindă în mărime de 14650 lei, iar acțiunea civilă a părților vătămate V.Ianioglo, E.Inioglo și I.Fazlî a fost admisă în principiu, urmînd ca cuantumul despăgubirilor să fie stabilit în ordinea procedurii civile.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept la care procurorul face referință și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate.

6.2. Cu referire la recursurile declarate de avocații T.Coadă, V.Palencu și M.Turculeț în numele inculpaților V.Orlioglo, I.Orlioglo, I.Caracet și a inculpatului V.Orlioglo.

Conform art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Potrivit recursurilor declarate de avocați și inculpat, aceștia invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel precum că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu a dat o apreciere corespunzătoare tuturor probelor cercetate în ședința de judecată, care au fost acumulate cu încălcări de procedură penală.

La acest capitol, Colegiul penal constată că recurenții, invocînd aceste motive, nu au făcut trimitere anume asupra căror motive instanța de apel nu s-a pronunțat, reducîndu-se doar la fraze de ordin general în acest aspect. Astfel, Colegiul penal conchide că temeiul dat este neîntemeiat, mai mult că potrivit conținutului deciziei, instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelanți, specificînd motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată.

Reieșind din prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar.

Fiecare probă, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Aceste prevederi obligatorii ale legii procesual penale au fost respectate la judecarea apelului.

Colegiul penal reține că ambele instanțe de fond, cercetînd toate probele prezentate de părți, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității

probelor administrate în cauză care, analizate în ansamblu, au confirmat vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor incriminate, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția lui I.Orlioglo, I.Caracet și D.Covic în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(5) Cod penal, a lui V.Orlioglo în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(4) Cod penal, iar a lui I.Orlioglo și în baza art.290 alin.(1) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestora fiind justă.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere depozițiile inculpaților date în cadrul urmăririi penale, ale părților vătămate A.Ghindă, L.Marin, V.Ianioglo, E.Ianioglo, I.Fazlî, a martorilor C.Hvalțov, D.Covalji, A.Pranju, I.Mavrodi, L.Furtună, S.Uzun, D.Cavalji, I.Ialanji, C.Stratan, R.Medelanu, E.Grosu și actele cauzei: procesele-verbale de examinare și cercetare la fața locului, rapoartele de expertiză medico-legală nr.39/D, 40/D, 41/D din 16.03.2009 în privința lui I.Fazlî, E.Ianioglo și A.Fazlî, raportul de expertiză tehnică nr.1983 din 20.07.2009, rapoartele de expertiză merceologice nr.1048,1049 din 12.05.2010, procesul-verbal de examinare a obiectelor cu tabel fotografic din 16 martie 2009, care sînt amănunțit descrise în sentință și decizia instanței de apel și aceste probe nu trezesc careva dubii (f.d.131-146, v.7; 295-308, v.8).

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul sentinței și deciziei instanțelor de judecată, care și-au motivat concluzia de vinovăție a inculpaților, argumentînd motivat și detaliat din care motiv au pus la bază declarațiile acestora date la urmărirea penală. Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția inculpaților I.Orlioglo, I.Caracet și D.Covic și V.Orlioglo, acțiunile cărora corect au fost calificate.

Colegiul penal atestă că, conform art.27 și art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie survine din prevederile art.427 Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct.1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată.

Astfel, Colegiul penal reține că instanța de apel a cercetat și verificat toate probele administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă, iar concluziile privind vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Colegiul remarcă că recursurile repetă textul apelurilor și argumentele expuse de recurenți au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel pe deplin le-a examinat și apreciind toate probele din dosar, examinîndu-le în ansamblu, conform art.414 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, corect considerînd neîntemeiate argumentele apelanților referitor la presupusele încălcări de procedură în cadrul urmăririi penale, și anume că inculpații au fost maltratați de către colaboratorii de poliție, că le-a fost încălcat dreptul la apărare, că unele acte procedurale au fost efectuate în limba pe care inculpații nu o posedă, precum și că rechizitoriul le-a fost înmînat fără a fi tradus în limba rusă.

Totodată, la acest capitol Colegiul menționează că instanța de apel s-a pronunțat și asupra motivului, precum că inculpații au fost maltratați de către colaboratorii de poliție considerându-l neîntemeiat, deoarece această versiune a fost verificată la etapa judecării cauzei la plîngerea inculpaților și a avocatului A.Aladova, în urma căreia s-a efectuat controlul respectiv, care s-a finalizat cu adoptarea ordonanțelor din 12.06.2009, 14.07.2009 și 30.07.2009 de neîncepere a urmăririi penale din motivul lipsei elementelor componente a căreia infracțiuni în acțiunile colaboratorilor de poliție, care la moment sînt în vigoare (f.d 108-114, v.8).

Argumentele recurențelor, precum că în cauză au fost încălcate prevederile art.16 Cod de procedură penală, deoarece actele procedurale au fost întocmite în limba pe care ei nu o posedă și acestea nu le-au fost traduse, rechizitoriul fiindu-le înmînat în limba de stat, la fel sînt neîntemeiate. Astfel, potrivit art.16 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se utilizează limba de stat, precum și actele procesuale în mod obligatoriu se efectuează în limba de stat, iar în cazul în care persoana nu o posedă, acesta are dreptul să ia cunoștință de toate actele și materialele dosarului, să vorbească în fața organului de urmărire penală și în ședința de judecată prin interpret. Colegiul constată că acest drept al inculpaților a fost respectat, deoarece la acțiunile procedurale aceștia au fost asistați de interpreți, cît și de avocați, care le apărau interesele, iar unele acte au fost efectuate în limba rusă, ori traduse, inclusiv a fost tradus și înmînat în limba rusă și actul de învinuire.

6.3. Cu referire la recursul declarat de avocatul D.Bevza în numele inculpatului D.Covic.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală (modificat în redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare la 27.10.2012), termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărîrilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul a fost pronunțat la 19.03.2013 în prezența participanților la proces, inclusiv a avocatului D.Bevza și a inculpatului D.Covic, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate - 09.04.2013 (f.d.286, v.8).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 09.04.2013, copiile căreia, potrivit recipisei din 09.04.2013, au fost înmînate contra semnătură procurorului și inculpatului. Decizia a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Cahul în aceeași zi, recurentul avînd posibilitatea să i-a cunoștință de conținutul acesteia (f.d.190-191, 209, v.2). Totodată, instanța, la 24.04.2013, a expediat copia deciziei motivate pentru informare în adresa tuturor participanților la proces, inclusiv și a avocatului D.Bevza, care nu s-a prezentat la data pronunțării deciziei integrale cunoscînd despre acest fapt (f.d.336, v.8).

Potrivit prevederilor art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului dat, pentru avocat, termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începe să curgă de la 10.04.2013 și expiră la 10.05.2013. Conform datelor de înregistrare a secției grefă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, avocatul V.Bevza în numele inculpatului a depus recursul ordinar împotriva deciziei instanței de apel la data de 03.06.2013, adică după expirarea termenului legal de 30 de zile prevăzut de art.422 Cod de procedură penală (f.d.216, v.2).

Potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În acest context, instanța de recurs atestă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Astfel, Colegiul penal conchide că recursul declarat de avocatul V.Bevza în numele inculpatului D.Covic, urmează a fi declarat peste termen.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2), 4), Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen, ori vădit neîntemeiat.

În atare situație, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de procurorul D.Calandari și avocații T.Coadă, V.Palencu și M.Turculeț în numele inculpaților V.Orlioglo, I.Orlioglo, I.Caracet și a inculpatului V.Orlioglo, fiind vădit neîntemeiate, iar a avocatului D.Bevza în numele inculpatului D.Covic, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Calandari Dumitru, avocatul Coadă Tudor în numele inculpatului Orlioglo Vitali împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 19 martie 2013, de avocații Palencu Victoria, Turculeț Mariana în numele inculpaților Orlioglo Ivan, Caracet Ivan și de inculpatul Orlioglo Vitali, de avocatul Bevza Dumitru în numele inculpatului Covic Dumitru împotriva sentinței Judecătoriei Comrat din 30 iunie 2010 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 19 martie 2013, ca fiind vădit neîntemeiate, iar al avocatului Bevza Dumitru în numele inculpatului Covic Dumitru, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Comrat din 30 iunie 2010 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 19 martie 2013, ca fiind depus peste termen, în cauza penală în privința lui Orlioglo Ivan, Orlioglo Vitali, Caracet Ivan și Covic Dumitru.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 16 octombrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă